



EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Istuntoasiakirja

15.5.2013

B7-0193/2013

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

komission varapuheenjohtajan / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan julkilausuman johdosta

työjärjestyksen 110 artiklan 2 kohdan mukaisesti

siirtymävaiheessa olevien arabikevään maiden varallisuuden takaisin hankinnasta
(2013/2612(RSP))

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Tokia Saïfi, Mairead McGuinness, Elmar Brok, Roberta Angelilli, Elena Băsescu, Daniel Caspary, Anne Delvaux, Sari Essayah, Eduard Kukan, Cristian Dan Preda, Salvatore Iacolino, Giovanni La Via
PPE-ryhmän puolesta

Euroopan parlamentin päätöslauselma siirtymävaiheessa olevien arabikevään maiden varallisuuden takaisin hankinnasta (2013/2612(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa arabikevään maista, erityisesti 14. maaliskuuta 2013 antamansa päätöslauselman Egyptin tilanteesta¹,
- ottaa huomioon Egyptin tilanteen johdosta määrättävistä tiettyihin henkilöihin, yhteisöihin ja elimiin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä 21. maaliskuuta 2011 annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 270/2011,
- ottaa huomioon 26. marraskuuta 2012 annetun uuden neuvoston asetuksen, joka koskee uuden lainsäädäntökehyksen hyväksymistä varallisuuden takaisin hankinnan helpottamiseksi Egyptissä ja Tunisiassa; ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan Catherine Ashtonin 26. marraskuuta 2012 antaman julkilausuman,
- ottaa huomioon EU–Tunisia-työryhmän ja EU–Egypti-työryhmän yhteispuheenjohtajien 28.–29. syyskuuta 2011 ja 14. marraskuuta 2012 antamat päätelmät ja erityisesti niiden varallisuuden takaisin hankintaa koskevat osat,
- ottaa huomioon EU:n nykyiset oikeusvälineet, joilla pyritään helpottamaan menetetyksi tuomitsemista ja varallisuuden takaisin hankkimista neuvoston päätösten 2001/500/YOS, 2003/577/YOS, 2005/212/YOS, 2006/783/YOS ja 2007/845/YOS mukaisesti, sekä 12. maaliskuuta 2012 annetun ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi rikoshyödyn jäädyttämisestä ja menetetyksi tuomitsemisesta Euroopan unionissa (COM(2012)0085),
- ottaa huomioon vuonna 2005 tehdyn korruption vastaisen Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen (UNCAC) ja erityisesti sen kansainvälistä yhteistyötä koskevan 43 artiklan sekä sen varallisuuden takaisin hankintaa koskevan V luvun, ja toteaa, että Egypti, Libya ja Tunisia sekä kaikki EU:n jäsenvaltiot (lukuun ottamatta Saksaa ja Tšekin tasavaltaa, jotka eivät vielä ole ratifioineet yleissopimusta) ovat kyseisen yleissopimuksen sopimuspuolia,
- ottaa huomioon YK:n pääsihteerin 17. syyskuuta 2007 tekemän aloitteen varastetun varallisuuden takaisin hankkimisesta,
- ottaa huomioon Maailmanpankin ja Yhdistyneiden kansakuntien huumeiden ja rikollisuuden torjunnan toimiston syyskuussa 2007 virallisesti käynnistämän aloitteen (StAR) varastetun varallisuuden takaisin hankkimisesta,

¹ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2013)0095.

- ottaa huomioon ensimmäisen varallisuuden takaisin hankkimista käsitelleen arabimaiden foorumin (AFAR), jonka Qatar ja G8-maiden puheenjohtaja Yhdysvallat järjestivät marraskuussa 2012 ja joka on Lähi-idän ja länsimaiden liittolaisten viimeisin aloite kansainvälisen yhteistyön vahvistamiseksi valtioiden varojen hankkimiseksi takaisin Lähi-idän syrjäytetyiltä hallinnoilta,
 - ottaa huomioon siirtymävaiheessa olevien arabimaiden kanssa perustetun Deauvillen kumppanuuden, jonka Deauvilleen kokoontuneet G8-maiden johtajat käynnistivät toukokuussa 2011 ja jonka osapuoli EU on, sekä erityisesti sen varallisuuden takaisin hankintaa koskevan, 21. toukokuuta 2012 julkistetun toimintasuunnitelman,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 110 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että varallisuuden jäädyttäminen kuuluu unionin toimivaltaan, kun taas varallisuuden takaisin hankkiminen ja palauttaminen kuuluvat jäsenvaltioiden toimivaltaan ja on suoritettava kansallisen lainsäädännön mukaisesti;
 - B. ottaa huomioon, että varallisuuden takaisin hankinta on erittäin poliittinen kysymys, kun otetaan huomioon sen symbolinen merkitys oikeuden ja vastuuvollisuuden palauttajana demokratian ja oikeusvaltioperiaatteen hengessä,
 - C. ottaa huomioon, että neuvosto on jo ryhtynyt toimenpiteisiin, joilla pyritään helpottamaan kavallettujen varojen palauttamista Egyptin ja Tunisian viranomaisille; ottaa huomioon, että 26. marraskuuta 2012 hyväksytyn uuden lainsäädäntökehityksen ansiosta EU:n jäsenvaltiot voivat vapauttaa jäädytettyjä varoja EU:n jäsenvaltioissa tunnustettujen oikeudellisten päätösten nojalla ja että se helpottaa EU:n jäsenvaltioiden ja asianomaisten viranomaisten välistä tiedonvaihtoa;
 - D. ottaa huomioon, että taloudellisen merkityksensä lisäksi entisten hallintojen anastamien varojen palauttaminen voi edesauttaa oikeuden jakamista arabikevään maiden kansoille ja niille vastuuvollisena olemista ja että se on näin ollen merkittävä poliittinen kysymys, jolla on tärkeä symbolinen arvo EU:n ja kyseisten maiden välisissä suhteissa;
 - E. ottaa huomioon, että EU–Egypti-työryhmä ja EU–Tunisia-työryhmä ovat painottaneet, että vielä tällä hetkellä eri kolmansissa maissa jäädytettynä olevan laittomasti hankitun varallisuuden palauttaminen on tärkeää; ottaa huomioon, että kyseiset työryhmät ovat sopineet laativansa etenemissuunnitelman, johon voisi sisältyä Euroopan ulkosuhdehallinnon koordinoiman, varallisuuden takaisin hankintaa käsittelevän työryhmän perustaminen kunkin maan tapauksessa;
 - F. ottaa huomioon, että G8-maiden ryhmä tukee arabimaita, jotka ovat siirtymässä kohti vapaita, demokraattisia ja suvaitsevaisia yhteiskuntia, toukokuussa 2011 perustetun Deauvillen kumppanuuden kautta; ottaa huomioon, että 21. toukokuuta 2012 julkistetussa Deauvillen kumppanuuden toimintasuunnitelmassa todetaan, että arabikevään jälkimainingeissa varallisuuden takaisin hankinnasta on tullut sekä kyseiselle alueelle että kansainväliselle yhteisölle yhä kiireellisempi painopistealue;
 - G. ottaa huomioon, että EU:ssa on jäädytetty tammikuun 2011 jälkeen 48 Tunisian valtion varojen kavaltamiseen osallistuneen henkilön varat ja maaliskuun 2011

jälkeen 19 Egyptin valtion varojen kavaltamiseen osallistuneen henkilön varat ja varallisuus, ja toteaa, että näiden henkilöiden joukossa ovat esimerkiksi Tunisian ja Egyptin entiset presidentit Zine al-Abidine Ben Ali ja Hosni Mubarak;

- H. ottaa huomioon, että Maailmanpankin ja YK:n yhteisen StAR-ohjelman valtuuskunta tapasi Libyan viranomaiset Tripolissa 27. maaliskuuta 2013 ja vahvisti osallistuvansa Libyan varojen jäljittämiseen ja pyrkivänsä varmistamaan, että kaikki Gaddafin hallinnon anastamat varat palautetaan;
- I. panee merkille ”pyytävien” ja ”pyynnön kohteena olevien” valtioiden välisen tehokkaan yhteistyön puutteen sekä sen, että varallisuuden takaisin hankkimisessa ja palauttamisessa noudatettava oikeusprosessi on monimutkainen ja pitkäkestoinen ja että siihen sovelletaan ”pyynnön kohteena olevien valtioiden” erilaisia oikeudellisia vaatimuksia ja järjestelmiä;
- J. katsoo, että varallisuuden takaisin hankinta on mahdollista kahdenvälisin oikeudellisin järjestelyin ja monenvälisen yhteistyön avulla; ottaa huomioon, että takaisinhankintaoperaatiot olisi käynnistettävä sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla;
- 1. korostaa, että on sekä poliittisesti, taloudellisesti että yhteiskunnallisesti tärkeää palauttaa varat, jotka arabikevään maiden aiemmat korruptoituneet hallinnot ovat laittomasti hankkineet;
- 2. toteaa, että anastetun varallisuuden takaisin hankinnalla on arabikevään maille myös taloudellista ja yhteiskunnallista merkitystä, sillä varoja tarvitaan talouden vakauttamiseen, työpaikkojen luomiseen ja kasvun aikaansaamiseen näissä maissa, jotka ovat suurissa taloudellisissa vaikeuksissa;
- 3. katsoo, että tehokkaat säännökset varallisuuden takaisin hankinnasta tukevat maiden pyrkimyksiä korjata korruption pahimpia vaikutuksia ja että ne samalla antavat korruptoituneille viranomaisille viestin siitä, että laitonta varallisuutta ei voi piilottaa mihinkään;
- 4. kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita toteuttamaan edelleen merkittäviä toimia sen hyväksi, että entisten hallintojen anastama varallisuus palautetaan arabikevään maiden kansoille;
- 5. kannustaa varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavia kansallisia toimistoja kaikissa jäsenvaltioissa tekemään tiivistä yhteistyötä keskenään ja kehittämään suhteitaan arabikevään maiden asianomaisiin viranomaisiin auttaakseen niitä monimutkaisia oikeudellisia prosesseja koskevissa järjestelyissä; kehottaa EU:ta osallistumaan merkittävällä tavalla valmiuksien kehittämiseen ja valtioiden toimien koordinointiin ja niiden välisen yhteistyön edistämiseen;
- 6. pitää tässä yhteydessä tervetulleena Kanadan, Ranskan, Saksan, Italian, Yhdistyneen kuningaskunnan, Japanin, Sveitsin ja Yhdysvaltojen aloitetta julkaista opas, jossa kuvataan kattavasti niiden kansallisia oikeusjärjestelmiä varallisuuden takaisin hankkimisen kannalta, jotta takaisin hankintaa pyytävät maat saisivat paremmin käsityksen siitä, mikä on oikeudellisesti mahdollista, minkälaisia tietoja on saatavilla, minkälaisia tutkimuksia voidaan toteuttaa ja miten kuuluu edetä, jotta varallisuutta

saadaan tehokkaasti takaisin keskinäisen oikeusavun avulla; kannustaa kaikkia jäsenvaltioita toimimaan samoin;

7. pitää myönteisenä G8-maiden aloitetta Deauvillen kumppanuuteen liittyvästä varallisuuden takaisin hankintaa koskevasta toimintasuunnitelmasta, jossa yksilöidään konkreettisia toimenpiteitä yhteistyön, tapauskohtaisen avun, valmiuksien kehittämisen ja teknisen tuen edistämiseksi, ja ehdottaa yhteistyöhön perustuvaa alueellista aloitetta, arabimaiden varallisuuden takaisin hankkimista käsittelevää foorumia, jonka yhteydessä keskusteltaisiin toteutettavista toimista ja tehtäisiin niitä koskevaa yhteistyötä;
8. katsoo, että kansainvälinen yhteistyö, myös julkisen ja yksityisen sektorin välillä, on keskeisessä asemassa, kun asiaan etsitään ratkaisua, ja kannustaa sen vuoksi EU:ta toimimaan tiiviissä yhteistyössä Sveitsin, kansainvälisten rahoituslaitosten ja erityisesti StAR-aloitteen ja varallisuuden takaisin hankkimista käsittelevän arabimaiden foorumin sekä muiden kansainvälisten kumppaneiden kanssa, jotta saadaan toteutettua konkreettisia toimenpiteitä asian edistämiseksi ja parannettua edelleen koordinoitua ja yhteistyötä;
9. kehottaa Välimeren unionin parlamentaarista edustajakokousta ottamaan asian esille kansallisten parlamenttien kanssa, jotta parlamentaarikot Välimeren molemmilla puolilla ryhtyisivät aktiivisesti edistämään oikeudellisia toimenpiteitä asianomaisten poliisi- ja oikeusviranomaisien tiiviimmän yhteistyön varmistamiseksi;
10. kehottaa EU:ta sitoutumaan kattavaan luetteloon toimista, joilla pyritään edistämään yhteistyötä, tapauskohtaista apua, valmiuksien kehittämistä ja teknistä tukea, mukaan lukien koulutuksen järjestäminen kansallisille asiantuntijoille, jotta voidaan tukea siirtymävaiheessa olevien arabimaiden ponnisteluja aikaisempien hallintojen anastaman varallisuuden takaisin hankkimiseksi;
11. kannattaa voimakkaasti sitä, että EU perustaisi sen jäsenvaltioita ja muita Euroopan maita edustavien tutkijoiden, asianajajien ja syyttäjien ryhmän, joka antaisi kyseessä olevien maiden asianomaisille viranomaisille oikeudellista tukea ja apua;
12. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle / komission varapuheenjohtajalle, jäsenvaltioiden parlamenteille ja hallituksille, Välimeren unionin parlamentaariselle edustajakokoukselle ja arabimaiden viranomaisille.